

Spør advokaten

NTFs advokater får mange spørsmål om praktiske og juridiske problemstillinger fra tannlegenes hverdag. Tidende tar opp enkelte av disse problemstillingene i en egen spalte. Leserne oppfordres til å komme med egne spørsmål som kan sendes til redaksjonen.

Pasienten oppfører seg truende

Jeg har en pasient som oppfører seg vanskelig og truende. Pliker jeg å fortsette behandlingsforholdet med denne pasienten?

Svar: Utgangspunktet er at du kan nekte å fortsette behandlingen av pasienten dersom du har en rimelig eller saklig grunn til det. Dette følger forutsetningsvis av helsepersonelloven § 4 første ledd som lyder:

«Helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig.»

Det å unnlate å ta en pasient under behandling kan etter omstendighetene

være et brudd på forsvarlighetskriteriet, med mindre du som nevnt har en saklig grunn for nektelsen. Pasientens oppførsel og mangel på tillit vil kunne være grunn til å avvise videre behandling av pasienten, uten å komme i strid med forsvarlighetskravet i helsepersonelloven. Det følger også av lovens forarbeider at helsepersonell ikke kan instrueres av arbeidsgiver eller andre til å utføre handlinger som de anser for å være i strid med kravet til forsvarlighet eller med andre lovbestemte plikter.

Situasjonen reguleres også av NTFs etiske regler § 8 om pasientbehandling. Det følger av § 8 andre avsnitt at pasienten i utgangspunktet har krav på at behandlingen fullføres. Behandlingen kan imidlertid avbrytes etter pasientens ønske eller dersom det foreligger rimelig grunn for det. Tannlegen må i så fall gjøre det klart for pasienten at vedkommende ikke er ferdigbehandlet.

I en artikkel skrevet av NTFs etiske råd i Tidende nr. 5, 2013 uttales følgende om hva som kan være «rimelig grunn» for å avslutte behandlingen:

«At pasienten ikke kan betale vil være et eksempel, med mindre det er snakk om øyeblikkelig hjelp etter helsepersonelloven eller dersom det kan medføre skade å la være å fullføre en behandling. I tillegg til økonomiske grunner, kan nevnes tilfeller der pasienten eller pasientens ledsager opptrer krenkende, truende eller utøver vold mot noen i behandlingsteamet.»

Er pasientens framferd truende kan man også informere om at pasienten vil bli politianmeldt hvis det fremsettes flere trusler.

Ved avslutning av behandlingsforholdet er det viktig å informere tydelig om at ytterligere behandling er nødvendig og hva følgene av å ikke fortsette behandlingen og følge instruksjoner og råd er (og har vært). All informasjon som gis i prosessen bør journalføres, og kopi av journalen bør sendes pasienten.